1854. N°. 99.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG, 18 AUGUSTUS.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 17 Augustus.

Bij het onderzoek van het ontwerp van wet aangeboden tot regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot over 1852, in de afdeelingen der Kamer is onder anderen ook gesproken, over het vestigen van Europesche volkplantingen in Suriname, over welke aangelegenheid verschil van gevoelen heerschte.

Sommige leden hadden met leedwezen gezien, dat de proefnemingen omtrent het vestigen eener Nederlandsche volkplanting aan de Saramacca den Lande in Augustus des vorigen jaars reeds op eene uitgave van zes en eene halve ton gouds te staan was gekomen. Bij al de teleurstelling en rampen dezer kolonisatie, voegt zich dus nog eene aanmerkelijk en nutteloos geldverlies, daar de volkplantingen of uitgestorven of weder naar elders verhuisd zijn. Deze leden vonden daarin een nieuw bewijs, dat het een ijdel pogen is, om Europeanen met eenig goed vooruitzigt naar Suriname te willen overplanten. Men moet dus, van alle verdere proefnemingen van dezen aard, die op niets anders uitloopen, dan op schade voor de schatkist en, wat nog meer zegt, op het ongeluk der volksplantelingen zelven, afzien.

Anderen achtten het niet onmogelijk, en konden daarom zij het niet goedkeuren, dat de Regering ontwerpen begunstigde tot het overbrengen van Duitschers en Zwitsers. Thans nu zich ook hier te lande, meer dan vroeger, eene sterke neiging tot landverhuizing openbaart, behoorde de Regering het mogelijke te doen, om de Nederlanders naar Suriname te lokken. Zoo doende bleven zij voor het Vaderland behouden, en konden bevorderlijk zijn tot den bloei onzer W.-I. bezittingen. Werden daarentegen vreemdelingen daarheen overgevoerd, Suriname zou allengs het karakter eener Nederl. bezitting verliezen.

Anderen beweerden, dat er bijzondere redenen bestaan, waarom in Suriname eene Nederl. kolonisatie nog minder kans heeft te slagen, dan die van vreemde Europeanen. Volgens hen kan kolonisatie aldaar dan alleen gelukken, als de volksplantelingen weten, dat zij op eigene krachten moeten steunen, en op geenerlei onderstand of hulp van de Regering kunnen rekenen. Nederlanders zullen steeds genegd zijn, bij elken kleinen nood zich tot de Regering te wenden, en als zij met tegenspoed te worstelen hebben, de schuld daarvan op overheidspersonen werpen. Uit dit oogpunt was het, zoo geheel verwerpelijk niet, dat men nu de proef nam, om Duitschers of Zwitsers daar als landbouwers te vestigen; bleek het, dat de vreemde Europeanen door eigen arbeid in Suriname een bestaan konden vinden; was dus het voorbeeld gegeven, dan kon het in aanmerking komen, of ook onder begunstiging der Regering, Nederlandsche landverhuizers naar die bezitting zouden worden overgebragt. In dat geval toch zou het hoofdbezwaar tegen de vestiging van Nederlanders aldaar in mindere mate bestaan.

— De Minister van Binnenl. Zaken brengt ter kennis van de belanghebbenden: tot opleiding en oefening van telegrafisten voor de dienst van den Rijkstelegraaf, wordt, na vergelijkend onderzoek, een aantal van hoogstens 20 leerlingen toegelaten; de leerlingen ontvangen een gulden daags en kunnen dingen naar de betrekking van telegrafist der derde of tweede klasse, op eene jaarwedde van f 600 en van f 720; de telegrafisten der eerste klasse, die 's jaars f 840 genieten, worden gekozen uit die der tweede klasse; voor het vergelijkend onderzoek moet men zich voor of uiterlijk op den 30sten November 1854 bij het Depart. van Binnenl. Zaken aanmelden met een op zegel geschreven adres, en bewijsstukken, waaruit blijkt, dat men is: Nederlander; tusschen 21 en 30 jaren oud; van gezond ligchaamsgestel en zonder gebreken, als doofheid en bijziendheid, en van onberispelijk gedrag, het vergelijkend onderzoek heeft plaats te 's Gravenhage op den 18den December 1854 en volgende dagen, en de mededingenden moeten blijken geven van ervarenheid in het schrijven van zeer leesbaar schrift, in de Nederlandsche, Fransche en Hoogduitsche talen, in het maken van een opstel in eene dezer 3 talen, in de beginselen der cijferkunst, leer der evenredigheden, gewone en tiendeelige breuken, Nederl. maten en gewigten en rekenen, in de beginselen van stel- en meetkunst en in het zestigtallig deelen; zij, die ook de natuurkunde, de Engelsche taal en het boekhouden hebben beoefend, worden bij voorkeur toegelaten en, bevorderd; de adsirenten, om te worden toegelaten, worden buiten beschikking gehouden, zoo zij ongeschikt zijn, of verzoeken behelzen, om aanhooren tot worden opgenomen in overeenstemmende bepalingen; die vroeger niet zijn gekozen en weder wenschen toegelaten te worden, moeten zich op nieuw bij gezegeld verzoekschrift, en met overlegging der noodige bewijsstukken aanmelden.

— Volgens tijdingen uit 's Gravenhage was aldaar sprake, dat de Heer Mutsaers, Minister der R.-Kath. Eeredienst, welligt den Heer Borret als Commissaris des Konings in Noord-Brabant, zou vervangen en dat alsdan, de vacante Ministeriële zetel voor de Roomsch-Katholijke eeredienst ingenomen zou worden door Jhr. van Nispen van Sevenaer, thans lid der Tweede Kamer. (*Pr. Gr. Ct.*)

— Tegen den middag van den 15den dezer kwam te Rotterdam van Harderwijk over Amsterdam per spoor een detachement suppletietroepen, sterk 140 onder-officieren en manschappen aan, welke terstond zijn overgegaan aan boord van het daartoe aan de Willemskade gereed liggende 4 mast schoonerschip Argo, Kapt. D. Huijers, om daarmede naar Java te worden overgevoerd. Genoemde troepen worden begeleid door de officieren J. W. Jonkers, H. A. Termijtelen, F. K. N. van Bijleveld en J. W. Mekern en den Officier van Gezondheid 3de kl. H. Gildemeister.

— De *Leeuw. Cour.* deelt nopens het vertrek van de Jonge Albert, waarvan in ons vorig nommer melding is gemaakt, nog het volgende mede:

Naar wij vernemen, is de Engelsche Zee-Officier, die zich te Harlingen bevond, in den vroegen ochtend van den 13den, met het schip de Jonge Albert, zonder eenige lading en alléén met de noodige ballast, uit de haven dier stad naar Engeland vertrokken, nadat vooraf het op den bodem gelegde conservatoir beslag door den arrestant was opgeheven. Dit vertrek moet hebben plaats gegrepen buiten eenige daartoe strekkende order van de Nederlandsche Regering. De Kapitein van der Zee is niet mede vertrokken.

— Van Krimpen a/d. IJssel wordt van den 11den gemeld: Alhier worden aanstalten gemaakt en pogingen in het werk gesteld, om eene afzonderlijke Hervormde gemeente te stichten. Reeds hebben de ingezetenen voor eene som van f 6400 ingeschreven, tot het bouwen van eene kerk en pastorij. De gemeente telt bij de 1200 zielen, en de meeste er van wonen van een half uur tot meer dan een uur gaans van de kerk te Ouderkerk, tot welke men dusverre behoorde, verwijderd. Eene openbare school is er, na verbazend vele moeite, sedert eenige jaren tot stand gekomen. Die school bloeit zeer, en oefent op ontwikkeling en beschaving, grooten invloed uit. Moge het stichten der nieuwe gemeente even zoo gelukkig slagen.

— Men meldt uit Frederiksoord: De rogge-oogst is, zoo lang de kolonie bestaat, nooit zoo voordeelig geweest en bedraagt op eenige hoeven 30 mudden per bunder. De overige gewassen staan alle voordeelig. De opbrengst van het aardappelgewas is ruim, en de hoedanigheid laat niets te wenschen over.

's GRAVENHAGE, 17 Augustus.

Z. M. heeft tot zijnen Ordonnance-Officier benoemd den 1sten Luitenant Jhr. J. F. W. de Geer, van het 5de regement infanterie, gedetacheerd bij den Staf van Z. M., en toegevoegd aan Z. K. H. den Prins van Oranje.

— Z. Exc. de Heer Bounman, Minister van H. M. de Koningin van Spanje bij het Nederl. Hof, is gisteren, na eene afwezigheid van ongeveer 6 weken van Madrid in de residentie teruggekeerd.

— Gisteren ten 11 ure heeft de Synodale Vergadering hare zittingen hervat.

— Burgemeester en Wethouders hebben een voorstel gedaan, tot het vragen van verlof aan den Koning, tot het openen van eene geldleening van f 112,000, tegen 4 pct. in het jaar, tot het bestrijden der uitgaven, welke de voorgenomen en vastgestelde aanbouw van twee vleugels van het gemeentelijk badhuis te Scheveningen mogt vorderen. — Dat voorstel zal in eene volgende vergadering worden behandeld.

— In de aanstaande maand September zal alhier de Industrie- en Handwerkschool geopend worden. Deze school zal zich gunstig onderscheiden van andere dergelijke inrigtingen, daar het onderwijs, zoo veel mogelijk, practisch zal gegeven worden, en bepaald zal ingrijpen in de verschillende vakken van handwerk-nijverheid. Het schoolgeld is bepaald, op slechts één gulden per maand, en de leeruren zijn des avonds, wanneer het werk op de winkels is afgeloopen.

— De berigten nopens de aardappelen in de Scheveningsche duinen, luiden zeer gunstig. Wel is het loof op sommige plaatsen vroeger dood gegaan, dan gewoonlijk, doch zulks heeft aan den knol geen hinder toegebragt. Men heeft slechts hier en daar een enkelen zieken aangetroffen. Ook heeft men uit 16 roeden 12 kinnetjes aardappelen gerooid, dat men als zeer voordeelig mag beschouwen.

— De *Staats-Courant* bevat den volgenden Staat van de opbrengst der Middelen, in de zeven eerste maanden van 1854, tegenover de opbrengst van de zeven eerste maanden van 1853.

	1854.	1853.
Directe belastingen	*f* 9,8[illegible]8,998.89	*f* 9,[illegible]4,349.22
In- en uitgaande regten, scheepvaart-regten, vuur-, ton- en bakengeld	2,697,251.6[illegible]	2,[illegible],704.18
Accijnsen	11,337,323.[illegible]0	11,399,66[illegible].22
Registratie-, zegel-, successieregten enz. .	6,638,047.[illegible]	6,229,092.54½
Regt van waarborg op de gouden en zilveren werken	133,781.85½	122,489.87
Posterijen	874,476.20	835,692.96½
Loterij	275,835.00	275,839.50
Totaal	*f* 31,815,714.40	*f* 31,573,835.51

Meerder in 1854 *f* 241,878.89.

AMSTERDAM, 16 Augustus.

De Nederlandsche maatschappij van onderlinge verzekering op binnenlandsche vaart, België en op den Rijn tot Keulen, alhier gevestigd, onder bestuur der Heeren Klaas Hartkamp en A. Goldberg, bragt gisteren haar verslag uit over het afgeloopen zesde boekjaar. Daaruit blijkt, dat de maatschappij weder met ruim *f* 100,000 is vooruitgegaan, en haar maatschappelijk kapitaal meer dan *f* 600,000 beloopt.

Meer dan 30 verschillende groote en kleine rampen vonden plaats, en de omslag bedraagt *f* 3.52½ per mille.

De directie maakt de leden opmerkzaam, dat de deelnemers bij deze maatschappij over de afgeloopen 6 jaren, met inbegrip van administratie- en alle andere kosten *f* 101.47½ voor een schip van *f* 3000 waarde betaald hebben, terwijl zij, indien zij bij maatschappijen tegen vaste premie verzekerd waren geweest, niet minder dan *f* 360 zouden hebben moeten betalen.

De feiten spreken te duidelijk, en de behoefte aan verzekering is te zeer bekend, dan dat wij nog eenigzins zouden twijfelen, of het getal verzekerde vaartuigen, thans ongeveer 300 beloopende, zal spoedig verdubbeld en verdrievoudigd worden.

NIEUWE DIEP, 14 Augustus.

Heden morgen ten 7½ ure kwam hier onder het lossen van saluutschoten ter reede, 's Lands korvet, Heldin, Kapt. ter zee W. Start, komende van Curaçao, hebbende 6 weken reis. Gezegde bodem moet zoo spoedig mogelijk weder naar Hellevoetsluis vertrekken. Gisteren avond ten 9 ure kwam hier nog ter reede 's Lands brik Zeehond, Luit. ter zee 1ste klasse de Jongh, komende van Hellevoetsluis, om op orders te wachten.

— Uit Texel wordt gemeld, dat het schip Susanna, van Suriname, den 15den aldaar binnengekomen, aan boord van welk schip heeft geheerscht de gele koorts, waaraan de Kapitein en Stuurman zijn overleden, is gevoerd en binnengebragt door den Heer C. F. Lucke, Officier van Gezondheid bij de marine, als passagier, aan boord van gemelden bodem.

TIEL, 12 Augustus.

Gisteren en heden werd alhier de 10de algemeene vergadering gehouden van het Nederl. Onderwijzersgenootschap, onder Voorzitterschap van Prof. Hofstede de Groot. Met de werkzaamheden werd gisteren morgen in de Groote kerk der Hervormden een aanvang gemaakt, door de voordragt van eenige uitmuntende dichtregelen, door den Voorzitter voorgedragen en door den Heer Warnsinck vervaardigd, waarin spr. den aanwezigen het welkom toeriep, en hen tot belangstelling en medewerking in de groote zaak van onderwijs en opvoeding aanspoorde. Daarna trad de Heer D. W. Bosch Dz., van Amsterdam, op en hield eene zeer belangrijke redevoering, *over de staatszorg voor het onderwijs, met betrekking tot de schoolpligtigheid.* Vervolgens werd met de algemeene vergadering een aanvang gemaakt en de punten van beschrijving behandeld. Wij kunnen daarover thans niet in bijzonderheden treden, maar vermelden alleen, dat er belangrijke punten van onderwijs en opvoeding werden behandeld. Bij stemming werd bepaald, dat de volgende algemeene vergadering te Middelburg zal worden gehouden. Daarna werd de vergadering tot heden verdaagd, als wanneer de verdere punten van behandeling zijn afgehaald.

COEVORDEN, 13 Augustus.

In het jaar 1846 kocht de Heer van Runen van de marktgenooten van Noord- en Zuid-Barge eenige honderde bunders veen, tegen *f* 60 de bunder; het verkochte is niet geleverd. Nu heeft de Heer van Runen de deelhebbers der markte, ten getale van 167, tegen den 4den Sept. a. s. voor de Arrond.-Regtbank te Assen gedagvaard, tot vernietiging van het koopcontract, en tot teruggbetaling eener som van *f* 36,000, welke som de Heer van R. den gevolmagtigden der markte aan geld en waarden op korting zou hebben bedaald, met kosten schaden en intressen. (*Hbl.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIË.

BRUSSEL, 15 Augustus.

Naar men wil, zou het complot, waarvan in ons vorig nommer berigt is gegeven, niet tegen de Fransche, maar tegen de Belgische Regering gesmeed zijn. Het getal der gevangen genomenen is 4: van der Elst, Victor Considerant, Brunet, (de l'Argentière) en Sanders, van Luik. Men zegt dat de Heer Brunet, oud Officier in Belgische dienst, sedert verscheidene jaren alhier woonachtig, en dus geen politiek uitgewekene, aan den wapensmid Sanders eenige lonten besteld heeft. Bij de bestelling waren 60 fr. op rekening gegeven. In den brief van Brunet aan Sanders zou o. a. voorkomen: »Wat den Heer Considerant betreft, ik heb liever, dat gij met hem zelven spreekt." Alleen op deze woorden zou Considerant als medepligtig aan het complot beschouwd worden, althans, wanneer er een complot bestaat. De vrienden van Considérant ontkennen, dat hij de wapenen besteld had, waarvan aanvankelijk sprake was; hij had alleen een karabijn voor zich zelven en eene voor een zijner vrienden in Texas besteld, tot wien hij zich eerstdaags zou begeven.

ENGELAND.

LONDEN, 13 Augustus.

De Ieren, welke naar de Vereenigde Staten zijn uitgeweken, schijnen zeer voorspoedig te slagen. De gelden, die uit Amerika overgemaakt worden, om hunne betrekkingen te doen volgen, bedroegen in een kerspel van het Graafschap Wicklow 1000 £ per maand, gedurende den laatsten tijd.

— Volgens berigten uit Buenos-Ayres dd. 2 Julij was de Minister van Finantien aldaar er in geslaagd, om nagenoeg 2,000,000 £ der achterstallige gelden af te lossen; hij trachtte vergunning te verkrijgen tot het besteden van 2,500,000 doll. aan het oprigten van een nieuw tolkantoor. De gunstige staat der geldmiddelen van dien staat doet vermoeden, dat weldra spoorwegen, gasfabrieken, waterwerken en andere nuttige en gewigtige plaatselijke verbeteringen tot stand zullen komen. De bevaarbare rivieren van Uruguay waren voor den wereldhandel opengesteld. Het afschaffen der paspoorten was insgelijks eene schrede op de goede baan.

— Berigten uit Hong-Kong van 22 Junij deelen mede, dat op verschillende punten van de provincie Canton onlusten uitgebroken zijn. De opstandelingen hebben zich van verschillende vlekken in de omstreken dier stad meester gemaakt. Het opperhoofd heeft ook gedreigd om de stad zelfs aan te tasten. Er heerschte overal in den omtrek eene groote ongerustheid en de handelaren hebben voor groote sommen ingeschreven, ten einde hun eigendom te verdedigen. Uit Shanghae had men geen nieuws ontvangen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 16 Augustus.

De *Moniteur* bevat een overgroot aantal benoemingen bij het Legioen van Eer en schenkingen van militaire medailles, welk een en ander niet minder dan 10 kolommen officieel gedeelte van het blad beslaat, voorafgegaan door een rapport van den Minister van Binnenl. Zaken, waarbij aan den Keizer wordt voorgesteld, om het Ridderkruis van het Legioen van Eer toe te kennen aan de 3 Dekens der Maires van Frankrijk, welke deze functie, de een sedert 62 jaar, de beide anderen sedert 58 jaren vervullen. De Keizer heeft daarop gunstig beschikt. Bedoelde benoemingen omvatten 6 Groot-Officieren, 20 Commandeurs, 44 Officieren en 437 Ridders; het aantal geschonken militaire medailles bedraagt 500.

— De Keizer heeft voorts aan 2582 personen gratie of vermindering van straf verleend, daaronder behooren 805, die wegens staatkundige vergrijpen getransporteerd zijn, 774 gewone gedetineerden en 1003 veroordeelde militairen en zeelieden.

— De *Moniteur* behelst het besluit, waarbij de som van 8 millioen francs wordt toegestaan, om de uiterste wilsbeschikkingen van Napoleon I ten uitvoer te leggen.

— De Keizer heeft te Boulogne het Hotel van Capécure van 20 Aug. tot 2 Oct. laten huren (en wel voor 42,000 fr.), hetgeen een verblijf van verscheidene weken aanduidt; men verzekert, dat de Keizer aldaan een bezoek van Prins Albert, den Koning der Belgen en den Koning van Portugal zal ontvangen.

— De Minister van Finantien heeft geweigerd magtiging te verleenen tot de ontginning van 1200 bunders land, welke magtiging gevraagd was door een zeer voornaam kapitalist, die een gedeelte der bosschen van Lodewijk Filips, o. a. het bosch van Villiers, had aangekocht. De weigering heeft ten doel om het misbruik tegen te gaan, dat van de ontginningen van grond wordt gemaakt. Tegenwoordig worden jaarlijks 10,000 bunders in Frankrijk ontgonnen, en gaat dit zoo voort, dan zou, door het doen verdwijnen van boschgronden, de openbare gezondheidstoestand worden benadeeld.

— Eergisteren merkte men bij gelegenheid van de groote revue, onder de Officieren van den Staf van den Maarschalk Magnan, ook eenige vreemde Officieren op, o. a. twee Wallachijsche en twee Nederlandsche. Men schat de sterkte van de troepen, die alstoen vereenigd waren, op 25 à 30,000 man.

— De *Moniteur* logenstraft de geruchten van het overlijden van verscheidene Fransche Hoofdofficieren in den Levant aan de cholera, en voegt er bij, dat deze ziekte in den Pireus, te Gallipoli en op de andere door de Franschen bezette plaatsen, sterk afneemt.

— De Heer Lallemand heeft aan de akademie der wetenschappen de beschikking gelaten over een legaat van 50,000 fr., door den testateur bestemd, om een prijs toe te kennen aan het werk dat, volgens het oordeel der akademie, het nieuwste licht zal hebben verspreid over de anatomie, of de physiologie, of de pathologie van het zenuwstelsel.

— Den 10den dezer heeft het wetenschappelijk congres van Frankrijk zijne 22ste jaarlijksche vergadering te Dijon geopend.

SPANJE.

MADRID, 14 Augustus.

Het besluit tot bijeenroeping van de constituerende Cortes is heden in het regeringsblad verschenen. Het gevoelen, dat het proces der Koningin-moeder niet aan de beslissing dier vergadering zou worden opgedragen, bevestigt zich.

— Het officiële dagblad van de Regering behelst in zijn nommer van den 9den dezer eene aanschrijving des Ministers van Financiën aan den Directeur-Generaal der schatkist, welke hoofdzakelijk het volgende inhoudt: „De Regering wenscht aan het land eene duidelijke schets te geven van den toestand, waarin het bij zijn optreden de schatkist gevonden heeft; doch daar het zamenstellen derzelve eenigen tijd zal vorderen, verlangt het, dat onverwijld een uitvoerige staat worde opgemaakt van de vlottende schuld op den 17den Julij jl., alsmede van de schuldvorderingen ten laste der hoofdkas, die met den 31sten Julij jl. opvorderbaar waren, maar niet betaald zijn, en ten laste der staatsbegrooting kunnen gebragt worden; zullende deze beide staten door eene van Regeringswege te benoemen commissie van deskundige en aanzienlijke mannen onderzocht, en goedgekeurd moeten worden."

— De toestand der Koningin Maria Christina is zeer ongunstig. Men wil dat, ten einde de zaak ten spoedigste af te doen, het voornemen is haar proces niet aan de Cortes op te dragen, maar aan eene bijzondere commissie, welke onverwijld zou worden benoemd. Volgens sommigen zou zij, die nog in het paleis harer dochter gevangen wordt gehouden, in afwachting van haar proces, naar het klooster de Las Salesas worden overgebragt.

— Er is een buitengewoon crediet aan de Junta verleend, ten einde aan 4000 werklieden in deze stad werk te verschaffen, als mede om al de wapens op te koopen, die niet aan de nationale militie behooren.

— Aan eene commissie van de Junta, welke zich den 8sten dezer bij den President van den Ministerraad begeven had, is bij die gelegenheid te kennen gegeven, dat Spanje zal open staan voor Victor Hugo, alsmede voor alle vreemde staatkundige bannelingen, wier gedrag geen wettige redenen tot ongerustheid oplevert voor de regeringen der met Spanje bevriende of verbondene natiën.

— De toreador Pucheta is, naar men verneemt, benoemd tot chef der geheime policie, in de plaats van den Heer Chico, die op zijn bevel, tijdens den opstand, door het volk werd dood geschoten. — Hij zet zijne huiszoekingen voort, daar men steeds wil, dat er nog muiters te Madrid verborgen zijn en houdt een naauwlettend oog op de Hôtels der Gezanten; want niet Espartero, maar Pucheta de toreador, wiens manschappen de huizen op 4 mijlen in den omtrek doorzoeken, is thans de magtigste persoon in Spanje.

— De hoofdstad blijft bestendig in de magt der politieke genootschappen, welke niet alleen de Koningin, maar ook Espartero beheerschen. Gewapende benden dringen de verdachte woningen, waardoor zij die der rijken verstaan, binnen, en begaan daar, volgens de getuigenis der liberale bladen zelve, allerlei buitensporigheden. De huizen worden onder de oogen der policie, die niets daartegen durft aan te wenden, doorzocht en leeg geplunderd. In den nacht van 6 op 7 dezer zijn de clubs te San Isidoro, nabij Madrid, vergaderd geweest, om over het lot van Maria Christina en hare dochter te beraadslagen, en zullen gewis hunne bevelen deswege aan de Regering toezenden, die zich denkelijk daaraan onderwerpen zal.

— Te Barcelona is het nog erger gesteld. 20,000 menschen hebben, uit vrees voor het gepeupel, die stad verlaten.

— De Regering heeft het plan van den Generaal Manuel Concha, tot slooping der muren van Barcelona, goedgekeurd. De vestingwerken aldaar zullen gesloopt worden, naar gelang zich koopers voor den grond en de bouwmaterialen opdoen.

— De Heer Santa-Cruz heeft eene circulaire uitgevaardigd, waarin hij bevolen wordt, dat de burgerwacht onmiddelijk op hare respective posten moet terugkeeren, ten einde zorg te dragen, dat er geen aanval op personen of eigendommen plaats hebbe.

— Het dagblad *Las Novedades* verzekert, dat de Fransche Regering aan de Engelsche ophelderingen heeft gevraagd, ten aanzien van de tusschenkomst, welke deze laatste bij de jongste gebeurtenissen in Spanje heeft kunnen verleenen.

ITALIË.

ROME, 7 Augustus.

Alhier zijn van den 7den Aug. omstreeks 70 cholera-gevallen voorgekomen, welke bijna alle met den dood geëindigd waren; den volgenden dag schijnt dit getal bijna verdubbeld te zijn. De regering laat geene bulletins uitgeven, maar dat de ziekte niet onbeduidend is, kan men genoegzaam opmaken uit het vertrekken van edelen en wereldlijke geestelijken; zoo waren den 7den drie groote rijtuigen vertrokken met omstreeks 80 priesters, het welk op de bevolking een ongunstigen indruk maakte. Al de schouwburgen waren gesloten.

— Nopens het heerschen der cholera te Genua verneemt men, dat aldaar den 31sten Julij zijn overleden 226, den 1sten dezer 295, den 2den 314 en den 3den 361 personen; terwijl zich den 4den dezer in de hospitalen dier stad 1665 cholera-lijders bevonden.

PRUISSEN.

BERLIJN, 14 Augustus.

Het schijnt zich te bevestigen, dat Pruissen, met het oog op de mogelijke gebeurtenissen van den oorlog, wat hem betreft, thans zijne sterkten in de Oostzee volkomen laat wapenen.

— Op bevel uit Berlijn, is Weichselmunde, deze voormuur van Dantzig in staat van beleg verklaard.

— Alle personen, die over Polen naar Rusland willen reizen, moeten hunne passen door het Russische gezantschap te Berlijn doen viseren.

— Uit Polen meldt men, dat aldaar de nationale partij zeer ter neder geslagen is, omdat hare hoop, dat de tegenwoordige oorlog onvermijdelijk zou leiden tot herstel der onafhankelijkheid van haar vaderland, tot dusverre geenszins verwezenlijkt schijnt te zullen worden.

— Uit Stockholm wordt van den 14den dezer gemeld, dat 10,000 Franschen en 2000 Engelschen een versterkt legerkamp ten westen van Bomarsund bezet hebben. Den 12den hebben de Russen een heftigen uitval beproefd; zij werden echter met aanmerkelijk verlies teruggeslagen, en moesten in de forten de wijk nemen; de vesting was in brand geraakt.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 16 Augustus.

Heden is de officiële benoeming van den Heer Bach, broeder des Ministers van Binnenl. Zaken, tot Oostenrijksch Stadhouder en civiel Gouverneur van Moldavië en Wallachye, bekend geworden.

— Men verzekert, dat Oostenrijk heeft verklaard met de Westersche Mogendheden in te stemmen op de navolgende punten ter onderhandeling, den grondslag uitmakende van en breedvoeriger ontwikkeld in eene op 11 dezer naar Petersburg afgezonden nota, namelijk: 1°. opheffing van het Russisch protectoraat over de Vorstendommen; 2°. verklaring der onafhankelijkheid van de orthodoxe kerk in Turkije; 3°. onbelemmerde vrije scheepvaart op geheel den Donau; 4°. openstelling van eene vrije haven in de Zwarte zee; 5°. herziening van al de bestaande Russisch-Turksche tractaten.

— Men verneemt, dat de Weener Conferentie, ten gevolge van de nieuwe gebeurtenissen in de Donau-Vorstendommen, eerst in de eerste dagen der volgende week zal bijeenkomen.

— De laatste berigten uit Petersburg gewagen van eene ophanden zijnde reis des Keizers naar Warschau. Men brengt dit in verband met eene bijeenkomst aan de grenzen met den Koning van Pruissen.

— Volgens alhier ontvangen berigten is Aartshertog Albrecht op den 9den dezer, aan het hoofd van het 9de legerkorps Moldavië binnengerukt, terwijl eene andere afdeeling Wallachije, bij Rotherthurm, introk.

— Tusschen Weenen en Petersburg is de electrische telegraaf reeds volkomen in werking.

— Heden is alhier een telegrafisch berigt uit Petersburg ontvangen, dat melding maakt van eene overwinning door Generaal Wrangel bij Bajazet op de Turken behaald, 3000 Turken werden gedood, terwijl de Russen 4 stukken geschut en 17 vaandels hebben bemagtigd.

— De uitvoer naar de Donau-Vorstendommen begint merkbaar toe te nemen. Zoowel uit Bucharest als uit Klein-Wallachije worden, bijna dagelijks, bestellingen alhier ontvangen, waaraan ten spoedigste moet worden voldaan; voornamelijk heerscht in zijden stoffen, laken en Neurenburger goederen veel levendigheid.

— Uit Czernowitz wordt onder dagteekening van den 7den gemeld, dat de Russen, den 2den dezer den aftogt over den Pruth aangevangen hebbende, op vijf onderscheiden punten over die rivier trokken, bij Lipkany, Skuliany, Leutschény, Leowa en boven Reni. Men vond het opmerkelijk, dat de Russische troepen niet op den anderen oever van den Pruth post vatteden, maar verder binnenwaarts, naar Mohilew, Belz, Bender en Kilia schenen te zullen trekken. Te oordeelen naar de marsch-orders, die de Russische troepen ontvangen hadden, zou Moldavië voor het eind van Augustus geheel door hen ontruimd kunnen zijn.

TURKIJE.

Sedert 5 Aug. is de gemeenschap van Bucharest met den Donau hersteld. Toen na de ontruiming van Kalarash door de Russen, de Turken deze stad (in Groot-Wallachye) binnenrukten, ging de Aartsbisschop van Silistria voor het Ottomanische leger uit. De geestelijke droeg het kruis in zijne hand, en was vergezeld van een talrijken stoet, voorzien van het heilig vaatwerk enz.

— Het *Journ. de Const.* deelt mede van den 6den Aug., dat Generaal Yussuf te Babadagh de Kozakken heeft teruggeslagen; Kolonel Dubreuil ontving vijf lanssteken, die echter niet van ernstigen aard waren.

— Te Kars heeft een gevecht plaats gehad tusschen 40,000 goed geretrancheerde Turken met 110 stukken, tegen 30,000 Russen met 80 stukken, en eene talrijke ruiterij. Klapka is naar Kars gezonden.

— Men schrijft uit Athene, dat het bekende hoofd der Grieksche opstandelingen, Hadji Petros, naar Petersburg zal reizen en zijn weg zal nemen over Triëst en Weenen, alwaar hij eerstdaags zal aankomen.

EGYPTE.

Er zijn uit een goede bron narigten ontvangen, waardoor het zeker wordt, dat Abbas-Pacha een gewelddadigen dood gestorven is. Twee Mamelukken van zijne lijfwacht, die pas eenige kameraden door de wreede grillen des meesters het leven hadden zien verliezen, en die zelve met een gelijk lot waren bedreigd geworden, hebben hem te midden zijner zwelgerijen geworgd en onverwijld de vlugt genomen, alle voor de hand liggende [illegible] medeschuldige. Een van hen is, naar verzekerd wordt, in zijne schuilplaats ontdekt en gevat.

— De groote moeijelijkheid voor Saïd-Pacha, den Onder-Koning van Egypte, is de staat, waarin hij de schatkist gevonden heeft. Zij komt nagenoeg 50 millioen francs te kort, hoewel Abbas-Pacha zeer rijk gestorven is; zijn persoonlijk vermogen wordt, zekerlijk niet zonder overdrijving, op 200 mill. in geld geschat, ongerekend aanzienlijke vaste goederen. Het is bekend, dat Abbas-Pacha, in zijne verregaande achterdocht, zijne schatten in sluiphoeken begroef, en het zal zeer moeijelijk zijn, reeds dadelijk op de nalatenschap de terugvorderingen te doen gelden, waartoe de Staat onbetwistbaar regt heeft, maar die Saïd-Pacha verklaard heeft niet verder te willen uitstrekken, dan strikt regtens is. Ten einde het daarin gelegen gevaar af te wenden, hebben zijn broeder, zijne neven, alle personen van de vorstelijke familie, thans voor

het eerst met het staatshoofd de handen ineenslaande, alsmede al de grooten des lands, hem hunne hulp aangeboden, en zeer aanzienlijke geldsommen in de schatkist gestort. Men hoopt, dat deze buitengewone hulpmiddelen, gevoegd bij hetgeen men op andere wijze heeft kunnen bijeenbrengen, en bij hetgeen Saïd-Pacha persoonlijk in voorraad had, genoegzaam zullen zijn, om het bestuur uit de ongelegenheid te redden.

— Den 5den Aug. kwam het Egyptische stoomfregat de Nijl van Konstantinopel voor Alexandrië ten anker. Aan boord van dien bodem bevond zich Ferid-Effendi, des Sultans eerste geheimschrijver, overbrenger van de firman, houdende bevestiging van de troonsbestijging van Saïd-Pacha.

STADS BERIGTEN.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, Zaturdag den 19den Augustus 1854, 's namiddags ten 2 ure.

Onderwerpen:

1°. Missive van den Minister van Justitie, omtrent de jaarwedden van de Commissarissen van Policie.
2°. Verzoek van Dr. G. Greven, om ontslag als 2den Docent in de Wiskunde aan het Stedelijk Gymnasium.
3°. Staat van af- en overschrijving en suppletoire begrooting van Mren Regenten van het R. K. Wees- en Oudeliedenhuis, dienst 1853.
4°. Verzoek van Regenten der R. K. Armen en Weezen, ter bekoming van een voorschot van ƒ3,000, om de nadeelige sloten hunner administratiën over 1848 en 1849 aan te zuiveren.
5°. Request van B. J. Fornara, om vrijdom van plaatselijke belasting voor den invoer van 10 vaten gedistilleerd, tot het bereiden van Aethers enz.
6°. Verzoek van de plaatselijke School-Commissie tot verhooging van het subsidie over 1855.

Burgerlijke Stand.

Van den 10 tot en met den 16 Augustus 1854.

BEVALLEN: B. Hakkenberg, D. — M. F. Reiveilo, geb. Henning, Z. — C. Nollee, geb. Krabbe, D. — C. van Zonneveld, geb. Mizee. Z. — B. Ribot, geb. Pieket, D. — R. Verschoor, geb. van der Heyden, Z. — D. M. Brands, geb. Brockveld, D. — M. S. Koppeschaar, D. — E. van Gelderen, geb. van Kleef, Z. — H. P. Feenstra, geb. Overvest, Z. — C. S. van Leeuwen, geb. Swart, Z. — C. de Groot, geb. Kanteheen, D. — A. M. Stadhouder, geb. Vreyman, Z. — J. Egberts, geb. van Wieringen, Z. — H. M. van der Boog, geb. Plattel, D. — H. J. van der Worm, geb. Freeriks, D. — M. Gabes, geb. Lammens, D. — J. Alt, geb. van der Zanden, D. — P. van Wittenberg, geb. Schild, Z. — M. Stoeken, geb. van der Wallen, Z. — H. Boot, geb. Coppy, D. — C. Noest, geb. Boesaard, D. levenl.

GEHUWD: P. Mulder, Wedr. en G. C. Bertrand, Wede. — J. A. Alenson, Wedr. en G. de Wilde, Jd. — L. de Groot, Jm. en A. van der Meer, Jd. — G. W. van der Drift, Jm. en J. W. van der Linden, Jd. — P. Teske, Wedr. en E. Harselaar, Wede. — J. J. Oudehoorn, Jm. en C. A. Wendel, Jd. — J. den Haan, Jm. en M. C. Slijk, Jd. — W. Zwaan, Jm. en A. G. de Gouberville, Jd. — A. Crama, Jm. en J. Boma, Jd. — A. Vlst, Jm. en J. Ouwerkerk, Jd.

OVERLEDEN: F. A. van Egmond, Z., 7 m. — G. van der Putten, D., 2 j. — H. M. van Santen, D., 4 m. — P. Bon, 71 j. — M. L. T. van Dooremaalen, D., 14 j. — M. C. Labrea, geb. Maandag, 39 j. — C. Delfos, D., 7 w. — J. M. van der Haas, Z., 7 w. — A. C. Tijssen, D., 4 m. — J. C. Coster, Z., 6 m. — H. Keereweer, D., 11 w. — J. Schroef, D., 8 m. — W. H. Beflof, Z., 2 m. — H. Vroom, Z., 7 m. — B. Botteveel, 80 j. — C. Sepal, Z., 8 m. — J. A. de Lange, Z., 11 m. — A. de Vrient, 87 j. — M. v. d. Kaay, geb. Alkemade, 50 j. — P. J. Guley, D., 3 m.

KERKNIEUWS.

SCHIEDAM, 16 Aug. Bij de Ev. Luth. gem. alhier is beroepen Ds. J. D. Siegmund Jr., Pred. te Harlingen.

224ste Staats-Loterij.

Trekking der Eerste Klasse.

3de Trekking. No. 7113 een prijs van ƒ20,000. No. 12370 een prijs van ƒ5,000. No. 9868 een prijs van ƒ1,250. Nos. 607, 2023, 2651, 4925 en 19481 ieder een prijs van ƒ1,000.

4de " Geene.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd:

J. A. ALENSON, Wedr.
EN
G. DE WILDE.

LEYDEN, 16 Augustus 1854.

Eenige Kennisgeving.

Heden overleed onze hartelijk geliefde Zuster en Behuwd-Zuster, Mejufvrouw HELENA VAN DER SPECK, in den ouderdom van ruim 65 jaren, na eene ongesteldheid van eenige weken.

J. VAN DER SPECK,
Uit aller naam.

DELFT, 14 Augustus 1854.

Van harte betuigen wij onzen dank voor de deelneming, die wij, zoowel gedurende de langdurige ziekte, als bij het overlijden onzer geliefde Dochter, CORNELIA HENDRINA, mogten ondervinden.

B. GEYER.
M. P. GEYER, geb. JANSEN.

LEYDEN, 17 Augustus 1854.

WARMONDER HEK.

Zondag 20 Augustus GEEN MUZIEK.

Zondag 27 Augustus voor het laatst (alleen bij gunstig weder)

GROOT HARMONIE MUZIEK,

te geven door het Muziek-Corps der Rijdende Artillerie, te *Leyden* in garnizoen liggende, onder directie van den Heer D. A. HAMAN.

Aanvang ten *vijf* ure.

A. P. PAPOT, SENIOR.

Bij eene Familie, wonende op een Buiten niet ver van *Leyden*, worden gevraagd tegen 1 November aanstaande, eene **Keukenmeid** en **Werkmeid** van de Protestantsche Godsdienst, voor haar vak bekwaam. Adres onder *franco* brieven met overlegging van getuigschriften aan het Hulpkantoor te *Noordwijk-Binnen*, voor Lett. **P.**

TE HUUR:

terstond een HUIS, aan de zuidzijde van de Langebrug, geschikt voor alle Affaires, zijnde groot Voorhuis, vijf Boven- en Benedenkamers, Kelder, Keuken met goed Regen- en Putwater, ruime Droogzolder en verdere gemakken. Te bevragen bij G. J. VAN LEEUWEN, op de Haarlemmerstraat, nabij de Hartebrug, te *Leyden*.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING,

in het Logement genaamd *Sint Joris*, te *Alphen* aan den Rijn, ten overstaan van den te *Leyden* residerenden Notaris Mr. H. OBREEN, bij Opbod, op Woensdag den 13den September 1854, en bij Afslag, op Woensdag den 20sten September 1854, des middags ten 1 ure, van:

No. 1. Eene kapitale HEERENHUIZING, genaamd ***Overpost***, met 10 zoo Beneden- als Bovenkamers, fraaijen Tuin en Koepel, aan den Rijn, alsmede Stal en Koetshuis, zeer aangenaam gelegen aan den Straatweg van *Leyden* naar *Bodegraven*, omtrent de Postbrug, onder *Alphen*.

No. 2. Eene partij uitmuntend WEI- EN HOOILAND, tegenover de gemelde Heerenhuizing, mede genaamd ***Overpost***, ter grootte van 7 bunders, 58 roeden en 20 ellen.

No. 3. Eene kapitale, hechte, sterke en weldoortimmerde BOUWMANSWONING, genaamd ***Overpost***, met Stalling voor 16 Koebeesten, benevens Zomerhuis, Karnmolen, Varkenschuur en Paardenstal, twee Hooibergen en Wagenschuur, Boomgaard en Tuin, staande en gelegen in de gemeente *Alphen* aan den straatweg van *Leyden* naar *Bodegraven*, in de wijk *Goudsluis* No. 105, mitsgaders de daarbij behoorende diverse partijen extra best, degelijk en weltoegemaakt WEI- EN HOOILAND, BOSCHHAKHOUT EN WATER, alles gelegen aan en nabij elkander bij de gemelde Woning in den Polderkerk en Zenen, te zamen ter grootte van circa 36 bunders.

No. 4. Een weligen TUIN OF TEELAKKER met stukje Grond, dienende tot Staalstede of Opscheping, onder dezelfde gemeente, achter de Kerk, groot 32 roeden. En eindelijk vier HUIZEN EN ERVEN, in het Dorp *Alphen*.

Alles breeder bij billetten omschreven.

Te bezigtigen de Heerenhuizing des Maandags en Vrijdags van elke week vóór de Toewijzing, van 11—2 ure; zullende van de Bouwmanswoning en het Land, de aanwijzing geschieden door den Bouwman P. VAN NOORD, op dezelve wonende.

Zijnde nadere informatiën te bekomen ten Kantore van genoemden Notaris Mr. H. OBREEN, te *Leyden*, alwaar de Veilconditiën, 14 dagen ter visie zullen liggen.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG, 16 Augustus.

		Laagst. Koers.	Hoogst. Koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½ pCt.	61⅛	61⅛	61⅛
Dito Certificaten	" 3 "	72⅞	73	73
Dito dito	" 4 "	90⅞	91⅛	91⅛
Amortisatie Syndicaat	" 3½ "			
Handelmaatschappij	" 4½ "	123		
O. I. Leening	" 4 "	—	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	" 4½ "	68	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	" 4½ "	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	" 3 "	67¼	—	—
Dito dito	" 4½ "	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	" 5 "	101½	—	—
Dito dito 1828 en 1829	" 5 "	100¾	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	" 5 "	—	—	—
Dito 1840	" 4 "	79½	79¾	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	" 4 "	—	—	—
Dito dito Nieuwe	" 4 "	—	—	—
Inschrijving in Assign.	" 6 "	60¼	—	—
Certificaten van dito	" 6 "	60¾	60⅞	60⅞
POLEN, Aandeelen 1836	fl. 300	112	—	—
Dito Obligatiën	" 4 "	76	—	—
SPANJE, Obligatiën	à 1 pCt.	18⅛	18¼	18¼
Dito Obligatiën	" 3 "	33⅞	33	—
Dito Binnenl. à 5	" [illegible] "	32	32⅝	32¼
Bewijzen Coupons		4¼	4⅝	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	" 5 "	—	—	—
Dito	" 2½ "	—	—	—
Dito Metall.	" 5 "	68⅞	70¼	70⅛
Dito Nieuwe	" 5 "	78⅞	79¼	79¼
Dito 1847	" 2½ "	35½	35⅞	35⅞
BELGIE, Banc.	" 2½ "	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	" 2½ "	49½	49½	49½
BRAZILIE, 1824 100 £	" 5 "	97	—	—
PORTUGAL, te Londen	" 3 "	36¼	36⅝	36⅝
Dito dito	" 4 "	—	—	—
PERU	" 4½ "	66	66¼	66¼
VENEZUELA	" 3¼ "	24½	—	—
MEXICO	" 3 "	22¾	23⅝	—
AMERIKA, Bankactiën	" "	—	—	—

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.